

ПРВО ИЗДАЊЕ

СТРАЖА

БЕОГРАД, СРЕДА 23. ЈУЛА 1914. ГОД.

АУСТРО-СРПСКИ РАТ

Лондон 21 јула

Влада је узела у своје руке све станице безжичне телеграфије које припадају појединцима или друштвима. Канада је известила Енглеског краља, да је готова да помогне метрополу у дадашњем рату.

Лондон, 21 јула

Шведска и Норвешка изјавиле су да ће бити неутралне.

Цариград, 21. јула

Турска влада званично саопштава да ће бити неутрална и наредила је само делимичну мобилизацију. Ова мобилизација биће извршена на азијској обали и руској граници, а имаће за циљ нарочито то, да спречи Русију, како она неби повредила Дарданеле.

Париз, 21. јула

Немачке трупе упаде су Луксембург и пресекале су комуникациона средства Канансију. Немци су напали на једну француску царинарницу.

Друге немачке трупе прешле су француску границу у близини Сиреја.

Потврђује се исто тако да су извесне немачке трупе пошле напред код реке која пролази кроз Седам.

Према једном телеграму из Босфора, једна немачка патрола, која је била зашла на француску територију, наишла је на француску патролу и ова је заробила три немачка копљаника:

Општа мобилизација у Француској примљена је у целој земљи са одушевљењем.

Француска влада протестовала је против скупације Локсембурга и повреде белгиске територије од стране Немачке

У прокламацији, коју су Председник Република и министарски савет упутили Француском народу каже се: „Ситуација је вуло тешка. Сви оароди, па чак и не утрални, мобилишу се Француска, која је толико учинила да спаси мир, предузела је сличне мере. Влада позива народ да буде спокојан и ако је потребно, да испуни своју дужност.

Петроград, 21. јула.

Цар је држао говор пред вишим официрима сувоземне војске и марине, који су се налазили у зимској палати, и рекао им је ово: „Русија, наша велика отаџбина мирно је и са достојанством примила објаву рата, која нам је учињена. Ја сам уверен, да ћемо ми водити тај рат до краја па ма шта се десило. И ја овде свечано изјављујем: Да нећу закључити мир, пре него што и последњи непријатељски војник не будепоставио нашу територију. Ја се обраћам свима вама, који представљате моје драге трупе де гари петроградског војног округа и уплћујем вама, као год и целој мојој војсци, удруженој и јакој као какав аедем од гранита, свој благослов пре него што уђете у борбу.

Молепствије

Данас у 9 часова пре подне одржаће се у црквама Св. Марка Св. Савској и Вознесенској молепствија за срећан успех руског, руског и Савезничког оружја.

Руском народу

Петроград, 20 јула.

Данас је објављен следећи царев манифест:

МИЛОШЋУ БОЖИЈУ

МИ

НИКОЛА II

цар и аутократ свих Руса, краљ Пољски, велики књаз Фински и т. д. и т. д.

Саопштавамо свима нашим верним поданицима, да Русија, сродна по крви и вери са словенским народима и верна својим историским Традицијама, није никад равнодушно гледала на њихову судбину. Али последњих дана, то братско осећање пробудило се у пуној једнодушности и с необичном снагом кад је Аустро-Угарска свесно упутила Србији захтеве, које не може усвојити једна независна држава, прешла је брзине преко помишљивог и снисходљивог одговора српске владе и одбила благоволону интервенцију Русије. Аустро-Угарска је покушала да предузме и оружани напад и почела је да бомбардује Београд једну изложену варош.

Услед ситуације која је наступила, поред ових наших напора, јер су нам крв и добра наших поданика драги, ми смо били принуђени да нашу војску и нашу флоту ставимо на ратну ногу.

Што се тиче Немачке, на супротности нашим намерама вековног доброг суседства, она је и не обазирајући на наша уверавања, да предузете мере немају ничег непријатељског према њој тражила је да те мере опозовемо. Пошто је била одбијена у том тражењу она је изненадно објавила рат Русији.

И данас ваља нам не само заштитити братске земље, неправедно увређене, већ очувати част, достојанство, интегритет и место Русије међу Великим Силама.

Ми непоколебљиво верујемо, да ће се сви наши грађани подићи јединодушно и са оданостју за одбрану руске земље. Нека унутарња неслога буде заборављена у овом опасном часу искушења, нека јединство цара и народа постане још чвршће и нека се Русија подигне као један човек и одбије дозак напад непријатеља.

С пуном вером у правичност наше ствари и с понизном надом у провиђење свемогућега, ја молим Бога за благослов целе Русије и свих наших храбрих трупа.

НИКОЛА С. Р.

ПРВЕ ЖРТВЕ

Експлозија у Краљ Александра улици

Београд 22 јула

Данашњи дан почео је такође са канонадом, као готово и сви досадашњи дани. Још од ране зоре почели су аустројанци да пуцају са својих позиција, шаљући Београду и Београђанима гранате.

Навикнути на ово, Београд је и данас бутао, и само кад кад неко би од пролазника погледао горе у небо, када би ваздухом просвирала граната. И као сви досадашњи „бомбардовски дани“ и данашњи би дан прошао без икаквог потреса без икаквих промена, да се није десио један несрећан случај, који је нанео Београду прве жртве, и који је две породице завио у црнину.

Јутрос око десет часова пре подне као и увек седео је пред кафаном „Кнез Михајло“ на тркалишту, неколико људи и уз чашу препричавши вести које су чули. Наједном на самој скретници трамвајској захори се страшна пуцњеза, праћена ломњавом и праском. Све је ово било за трен ока. После неколико минута, када су околни дошла ксеби имали су шта и видети. У локви своје крви ваљали су се Милан Рибашки, Мита Трајковић келнер, Мита Ракић, берберин и још двојица. Рибашки и Трајковић су остали мртви, а остали су који теже, који лакше рањени.

Од силног потреса сви прозори на кућама почев од кафење „Миријева“ па све до „Женеве“ сви су потуцани. Штета је процењена на 2000 динара.

Вести с крова

Овај мој директор баш је рђав човек. Јуче ме слао по квартовима да бележим порушене куће, а данас ме јури да купим вести. Бадава му ја разлажем, да комшије пуцају, па да је мој млади живот у опасности; ништа то не помаже. Са нешто мало аконта (а ја сам ту веома слаб и одмах падам на руду) успео је да ме најури. И ако страхујући да ме не прогласе за шпијуна, ипак сам се попео на кров једне београдске куће, одакле сам мотрио, шта се све у Београду догађа. И свој вама да јавим неколико вести бележених на крову.

Чича протестује

Кад је јуче отпочела канонада наш

уважени чича Илија, глумац, је уложио протест, тражећи да се једном са „Марковим даном“ престане!

Важна изјава

Јуче је био судбоносан дан. Јуче је имало да се реши бити ил не бити. Или ми у Зему или Шваба у Београд! — то су речи које сам јуче чуо од једне веома добро информисане — жене!

Канонада

Јуче око 10 часова пре подне отпочела је канонада. Наш комшија који је прелазом нашег четника Софроније и њених другова, заборавио на све, сетио се тек после неколико сати да се ми налазимо у непријатељству и почео је да неговује.

Козаци у Зему

На крову гђе Персе кружи вест да се у Зему налази око 30.000 козака, како их власти не пуштају да пређу овамо, козаци су уложили протест. Сви су изгледили да ће их пропустити, но без — пртљага. П. Г.

Гостовање

Јуче у 10 и по часова пре подне приспела је у Београд „чувена аустриска уметница гђица Граната.

Госпођица је допutoвала са својом трупом и гостоваће дан-два у Београду. Како поуздано сазнајемо, из кругова блиских нашем „Посредству“ чине у велико припреме за један турне. Земун — Будим.